

Ανακοίνωση Τμήματος Συλλόγου Αρχιτεκτόνων (ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ) Πρέβεζας

Η Πρέβεζα χαρακτηρίζεται από σημαντικά οχυρωματικά μνημεία που βρίσκονται εντός του συνεκτικού αστικού ιστού της αλλά και στις προεκτάσεις του.

Ένα από τα σημαντικότερα είναι το κάστρο του Παντοκράτορα, οχυρωματικό έργο του 19ου αι., το οποίο βρίσκεται σε περίοπτη θέση, στην είσοδο του Αμβρακικού Κόλπου. Το κάστρο του Παντοκράτορα χαρακτηρίστηκε για πρώτη φορά ως «μνημείο της Πολιτείας» το 1965, και προστατεύεται σήμερα από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πρέβεζας. Η παραχώρησή του στο Δήμο εγκρίθηκε, αρχικά, το 1988 με σκοπό τη δημιουργία χώρων πολιτιστικών εκδηλώσεων και αναψυχής, και η οριστική παραχώρησή του πραγματοποιήθηκε το 1996.

Ήδη, από το 1985 ο Δήμος Πρέβεζας σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης εκπόνησαν ερευνητικό πρόγραμμα με κέντρο το εν λόγω οχυρωματικό μνημείο. Εν συνεχεία, πραγματοποιήθηκαν εργασίες αποκατάστασης και βελτίωσης της προσβασιμότητας υπό την επίβλεψη της τότε 8ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Ο Δήμος Πρέβεζας απέβλεπε, εκτός από τη μελέτη και την ανάδειξη του μνημείου, στην αποκατάσταση και επανάχρησή του, το οποίο δεν τελεσφόρησε ολοκληρωτικά, όμως ο χώρος φιλοξένησε για δεκαετίες πολιτιστικά δρώμενα. Μουσικές και θεατρικές παραστάσεις με μεγάλη συμμετοχή κοινού λάμβαναν χώρα στο Κάστρο του Παντοκράτορα συμβάλλοντας στην ανάδειξη και στην αξιοποίησή του, και κατ' επέκταση στη συνολική ανάδειξη της Πρέβεζας.

Από το 2017 ο χώρος κρίθηκε πλέον μη ασφαλής και απαγορεύτηκε τόσο η χρήση όσο και η είσοδος στο εσωτερικό του, ενώ τα προβλήματα στην εξωτερική περιτοίχιση είχαν ήδη εμφανισθεί. Στα χρόνια που μεσολάβησαν τίποτα ουσιαστικό δεν ξεκίνησε. Σήμερα, η κατάστασή του είναι περισσότερο επιβαρυνμένη από ποτέ και η αποδόμηση των συνδετικών κονιαμάτων των τοιχοποιιών έχει ενταθεί στο σημείο να προκαλούνται συνεχείς καταπτώσεις υλικού και να εισχωρεί νερό στο εσωτερικό του. Οι πρόσφατες καταρρεύσεις στις τοιχοποιίες επιβεβαιώνουν την εγκατάλειψη που κυριαρχεί στο μνημείο ενώ ο κίνδυνος για περαιτέρω κατάρρευση σημαντικής έκτασης τμήματός του είναι άμεσος. Αρκετοί φορείς της πόλης έχουν τονίσει επανειλημμένα το κατ' επείγον της κατάστασης. Κρίνουμε ότι, πλέον, η όποια καθυστέρηση σε ανάληψη σωστικών ενεργειών θα είναι υπεύθυνη για μη αναστρέψιμες βλάβες στο μνημείο.

Ως τμήμα Πρέβεζας ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ επιδιώκουμε την προστασία και την ανάδειξη της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Πορευόμαστε αντιλαμβανόμενοι/ες τον πολιτισμό ως κοινωνική ανάγκη, αγαθό που θα έπρεπε να έχει προτεραιότητα στο δημόσιο προγραμματισμό. Στην χαρακτηριστική περίπτωση του κάστρου του Παντοκράτορα δυστυχώς για περισσότερα από 4 χρόνια μετατίθενται για το μέλλον οι απολύτως αναγκαίες σωστικές εργασίες. Γεννά ερωτήματα η επαναληπτική αδυναμία εύρεσης χρηματοδοτικών εργαλείων σε συνάρτηση με τις επιφυλάξεις μας για την ύπαρξη ώριμων μελετών (υδραυλικές, στατικής ενίσχυσης κα). Σε κάθε περίπτωση τονίζουμε τη σημασία της διάσωσης του μνημείου αυτού και καλούμε το Δήμο Πρέβεζας να αναλάβει άμεσες πρωτοβουλίες σε συνεργασία με το αρμόδιο υπουργείο.

Ως τμήμα Πρέβεζας ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ παραμένουμε στη διάθεση των δημόσιων φορέων για την παροχή συμβουλευτικού έργου σε ζητήματα πολιτιστικής κληρονομιάς.

Πρέβεζα 13-9-2024

Για το ΔΣ,

Ο Πρόεδρος
Κωνσταντίνος Τσούτσης

Ο Γραμματέας
Κώστας - Ορφέας Γενιάς